

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

331.4

Hely

Idő

"1915"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: A háboru és a női munka.

Forrás:

AZ Újság

Bp.

1915 VIII. 30

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A háboru és a női munka.

— Női gyűlés a régi képviselőházban. —

(Saját tudósítónkiól.)

Lelkes tábor, körülbelül kétszáz magyar nő, gyűlt össze ma délután a régi képviselőház ülés-termében, hogy meghallgassa a Feministák Egyesülete békebizottsági tagjainak, Glücklich Vilmanak, Ágoston Péternének, Spády Adélnak, Hacker Boriskának és Mellerné Miskolczy Eugéniának a háboru és a női munka kérdését tárgyaló előadását. Az előadás megkezdése előtt fehér-kék karszalagos fürge leánygárda buzgólkodott a padsorok közt, belépési ivatek terjesztve a hallgatóság soraiban, hiveket toborozva az állandó béke előmozdításáért megindult országos női mozgalom sáncaiba. A bájos békeapostolok nem fáradoztak hiába, a jelenlévő békeimádók készségesen csatlakoztak a mozgalomhoz. A mi érthető is, a padsorokban sötétlő sok gyászruha tolakodóan adta meg a feleletet arra a kérdésre, miért áhítoznak annyian az állandó béke áldásaira? Az előadást ünnepi komolysággal hallgatta az asszonyok tábora és nem egyszer szakította félbe tetszésnyilvánításaival a mai nőre nézve vitális kérdések fejtegetését.

A gyűlésen Glücklich Vilma, a magyar női mozgalom egyik vezére elnökölt. Megnyitó beszédében utalt Delbrück ama kijelentésére, hogy a német haza nem fogja sohasem elfelejteni azokat a szolgálatokat, a melyeket a német nők végeztek a gazdasági élet folytonosságának biztosítására. Reméljük, — mondotta — hogy a magyar haza sem felejt el a magyar nők rendkívüli munkásságát. Reméljük ezt annál is inkább, mert a magyar nők még fokozottabb munkát végeztek. Nemcsak azok, a kiket kitüntettek a betegápolásért,

vagy egyéb jótékony tevékenységért, hanem kik csendben dolgoztak életük és családjuk fentartásáért. Büszke lehet a Feministák Egyesülete, hogy 14 606 esetben tudott munkát szerezni s ezzel megmenteni a nőket az alamizsnára való szorulástól. Ez azonban nem meritheti ki a nők organizatorikus munkáját, hanem törekedni kell arra, hogy a nő munkája a férfiak munkájával egyenlően díjaztassék. Ehhez azonban szervezkedni kell, hogy egyesült erővel tudjuk munkánk értékelését kivívni. E szervezkedést és munkaértékelést van hihatva a mai gyűlés tisztázni és szolgálni.

Ágoston Péterné azt a felötölő jelenséget fejtegette, hogy a háboru borzalmi és változásai sem tudták az emberek gondolatvilágát megváltoztatni. Erőteljesen ostorozta a háboruról alkotott felfogásokat, a minek gyökeres változása attól függ, hogy tudnak-e az emberek öntudatra, a kultura áldásainak megbecsülésére s ezzel együtt a háboru rettentő hatásainak felismerésére jutni. A háboru megmutatta, mily hatalmas munkaenergia van lefojtva a nők mesterségesen elnyomott tevékenységében. Egyes-egyedül a nőre sulyosodik nemcsak a család fentartása és a gyermekek nevelése, hanem egész háztartásának ellátása. Hogy ebben a helyzetben gazdasági életünk nem mutat nagyobb zökkenést, ez egyedül annak köszönhető, hogy a nők vették fel a szerszámokat, melyek kiestek a hadbavonult férfiak kezéből. Leginkább megfigyelhető ez a mezőgazdasági munkánál, a hol a vidéki asszony munkája szinte emberfeletti mértékben emelkedett. Igen fontos kérdés nemcsak a mai viszonyok között, hanem a jövőre nézve is, hogy ennek a munkának kellő szervezése és a produkció czélszerű értékesítése mielőbb megoldassék. A mezőgazdasággal foglalkozó nőknél a termények, az otthon-munka (himzés, csipke, stb.), az országban található nyersanyagok fel-

dolgozása stb. volnának előtérbe helyezendők. Ily irányban eddig meglepő szép eredményeket láthatunk, s így jogosan felvethető a kérdés, vajjon az állam, mely most a nők munkaerejének és készségének oly rendkívüli áldásait élvezi, megtagadhatja-e a háboru után a jogot a nőktől, azt a jogot, hogy a köz irányításába intézményesen beleszólhassanak. Meggyőződése, hogy a hadseregek fentartása, a népek egymás ellen való uszítása és az imperialisztikus törekvések mind hajótörést szenvedtek volna a nők józan belátásán, s ez már magában fontos, sőt döntő érvet szolgáltat a választói jognak a nőkre való kiterjesztése mellett.

Spády Adél a munkapiacz alakulásáról beszélt. Abból indult ki, hogy a nők megdermedve nézték az események fejlődését, a mi utnak indította a férfiakat — gyilkolni. A nők nem voltak ily sulyos izgalomra nevelve, s valóban csoda, hogy a ránk nehezült viszonyok között derekasan látták el a rájuk bízott munkát. De a munkaadók valóssággal kiuzsorázták erejüket, míg a Feministák Egyesülete közbe nem lépett, hogy tisztos bért biztosítson részükre. Alig 1—2 koronát fizettek naponként, míg végre a munkaközvetítés megfelelő szervezésével sikerült heti 25 koronára felemelni a munkabért. Jellemző tehát, hogy mikor a drágán fizetett szakmunkások munkáját végzik a nők, valóssággal ki kell verekedni a tisztos fizetést. Érdekesen fejtegeti, hogy míg a fiukat rendszeren kiképzik szakmunkássá, addig a fiatal leányokat csak segítő munkára használják, mely gyakran nehezebb és gyötrőbb, mint a szakmunka. Ez eddig így volt, de reméljük, hogy a mostani világ rá fogja birni a férfi szakszervezeteket, hogy a nők is megtanulhassák a szakmunkákat, a mi elvégre nemcsak a nők, hanem a férfiak érdeke is. A munkaadók ugyanis könnyen odaállithatják a szakképzetlen nőt olcsó munkabérékért, míg a